

Asia: VN/32728/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Luonnos hallituksen esitykseksi sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi

Taaleri Energia

Taaleri Energia on yksi suomen suurimmista tuulivoimatoimijoista, jonka hallinnoimien operatiivisten tuulipuistojen tuottama sähkö vastaa noin 10 %:ia suomessa tuulivoimalla tuotetusta sähköstä.

Taaleri Energia on merkittävä toimija Suomessa uusiutuvalla energialla tuotetun sähkön tuotantokapasiteetin lisäämisessä. Taaleri Energia on ollut kehittämässä ja rakennuttamassa 627 MW tuulivoimaa Suomeen. Se hallinnoi tällä hetkellä noin 1.4 mrd.EUR sijoituksia uusiutuvaan energiaan, jotka koostuvat suurimmaksi osaksi suomalaisten yksityissijoittajien varoista, suomalaisista eläkevaroista ja eurooppalaisten kehityspankkien sijoituksista.

Taaleri Energia esittää lausuntonaan seuraavaa:

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisia voittoveroja koskevaksi lainsäädännöksi.

Hallituksen esityksen luonnoksessa ehdotettu lainsäädäntö on mielestämme yksinkertaisempi kuin EU-asetukseen sisältyvä hintakatto. Esityksessä ehdotettu lainsäädäntö olisi kuitenkin selvästi

tiukempi kuin EU-asetukseen sisältyvä 180 €/MWh hintakatto 7 kuukauden ajalle ja kohtelisi eri toimijoita eri tavalla perusteettomasti. Ehdotettu lainsäädäntö aiheuttaisi noin nelinkertaisen veron osalle tuulipuistoistamme EU-asetukseen verrattuna.

Taaleri Energia sijoittaa tuulivoimaan hallinnoimiensa rahastojen kautta. Toimintamalliin liittyy kiinteästi vieraan pääoman ehtoinen projektirahoitus, jonka luonteeseen kuuluu, ettei projektiyhtiö tee sijoituskauden alussa lainkaan voittoa, kun taas myöhemmin elinkaaren aikana vuotuiset voitot muodostuvat merkittävämmiksi. Sijoituksen elinikä on kiinteä noin 30 vuotta. Sijoitustoiminnassa tavoiteltu tuotto lasketaan näiden vuosien keskiarvosta. Käytännössä tämä johtaa siihen, että projektirahoitettuja sähköntuotantolaitoksia, joilla on poistopohjaa jäljellä, ei verotettaisi ollenkaan, kun taas vanhoja tuotantolaitoksia verotettaisiin kohtuuttoman paljon. Koska lain tarkoitus on verottaa korkeaa sähkön hintaa tietyinä hetkenä, lain tarkoitus ei täyty esitetyn sisältöisenä.

Tarvittavat muutokset

Lain 4 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi veron määrästä. Säännöksen mukaan voittoveron määrä on 33 % sähköliiketoiminnan tuloksesta, joka ylittää viiden prosentin vuotuisen tuoton oman pääoman määrälle. Ehdotettu säännös ei ole verotuksellisesti oikeudenmukainen eikä täytä lainsäädännön tarkoitusta. Toiminnassa olevat yhtiöt voivat olla hyvinkin eri vaiheissa elinkaarta, ja ne voivat toimia täysin erilaisilla pääomarakenteilla. Esimerkiksi uudet tuulipuistot eivät käytännössä maksaisi veroja lainkaan. Pääasiassa omalla pääomalla rahoitettujen laitosten maksamat verot olisivat myös paljon pienemmät kuin vieraalla pääomalla rahoitetut laitokset. Tämän tyyppiselle erilliskohtelulle ei ole lain tarkoitukseen nähden mitään perustetta.

1) Pääomarakenne

Taaleri Energia on hiljattain onnistuneesti uudelleenrahoittanut suurimman osan Suomen tuulipuistoistaan. Järjestelyn myötä tuulipuistot toimivat hyvin pienellä omalla pääomalla. Kun veron tarkoitus on verottaa ylikorkeaa sähkön hintaa, ei ole mitään perustetta kohdella kyseisen kaltaisia yhtiöitä muita ankarammin. Verovapaan osuuden laskentakaavassa tulisikin huomioida oman pääoman lisäksi myös vieras pääoma, jotta yrityksiä kohdeltaisiin tasavertaisemmin.

2) Verovapaa tuotto

Ehdotettu 5 %:n tuotto on kohtuuttoman pieni. Taaleri Energia on sijoittanut suomalaisten yksityisten henkilöiden ja eläkeyhtiöiden varat riskillisinä sijoituksina ja näin rakennuttanut Suomeen merkittäviä määriä uutta sähköntuotantokapasiteettia. Rahastojemme tuottotavoitteeseen pääseminen edellyttää, että korkeiden sähkön hintojen aikana on saatava keskimääräistä korkeampaa tuottoa, sillä matalan hinnan aikana tuottoa ei välttämättä ole lainkaan. Sallitun tuoton nostaminen 12 %:iin (koko pääomalle) toteuttaisi Taaleri Energian näkemyksen mukaan paljon paremmin sen, että vero todellisuudessa kohdistuisi ylituottoon. Taaleri Energia rakennuttaa jatkuvasti uusia tuulipuistoja Suomeen. Kohtuullisen tuoton saavuttaminen olemassa oleville sijoituksille mahdollistaa uusien sijoitettavien varojen keräämisen ja näin myös uusien puistojen rakentamisen, mikä puolestaan on välttämätöntä Suomen energiaomavaraisuuden turvaamiseksi.

Taaleri Energia esittää kantanaan, että sallittu pääoman tuotto tulisi nostaa 12 %:iin. Jos lakiehdotusta ei muuteta käsittämään myös vierasta pääomaa, verotettavan tuoton tulisi koskea vain sitä osuutta, joka ylittää 20 %:n keskituoton neljän edellisen vuoden aikana.

3) Veron voimassaolo

EU-asetuksessa säädetyn hintakaton kesto on 7kk. Taaleri Energian mielestä tämä pitäisi huomioida myös lausunnolla olevassa hallituksen esityksessä esimerkiksi kertomalla koko vuoden vero (7/12).

4) Kaksinkertainen verotus

Ylimääräinen voittovero tulisi olla vähennettävissä tuloverotuksesta kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi.

5) Sähkön hinnan minimitaso ja tariffivoimalat

Voittoveroa koskevassa lainsäädännössä olisi huomioitava myös syöttötariffivoimalat. Syöttötariffivoimaloiden tuottaman sähkön saama vähimmäishinta on säädetty lailla. Alkuperäiset investoinnit on tehty ja yritysten lainat on mitoitettu säädetyn sähkön hinnan mukaisesti. Jos sähkön hinta laskee alle säädetyn tason, yritykset eivät tee (ylisuuria) voittoja eikä ylimääräistä voittoveroa tulisi määrätä. Taaleri Energia esittää kantanaan, että jos sähkön markkinahinta laskee alle 83,5 €/MWh kvartaalin aikana, jätetään verotus kokonaan soveltamatta sille kaudelle.

Hintakaton ja voittoveron laskenta

Hallituksen esityksessä esitetty voittovero on selvästi korkeampi kuin EU-asetuksen 7kk hintakatto. Analysoimme ehdotetun voittoveron määrän eräässä tuulipuistossamme ja vertasimme sitä EU-asetuksen mukaisesti laskettuun hintaan. Hallituksen ehdotuksen mukaisesti laskettu vero vastaa EU-asetuksen mukaisesti laskettua jatkuvaa 230 €/MWh hintaa. Tämän hetken ennusteen mukaan sähkön keskihinnat ovat ainoastaan helmikuussa yli 180 €/MWh ja muina kuukausina selvästi tämän alle. Näkemyksemme mukaan jopa tässä lausunnossa esitettyjen muutosten myötä sääntely ei huomioi riittävästi markkinatoimijoiden tasapuolista kohtelua, vaihtelevan sähköntuotannon (käytännössä uusiutuvan energian) saamaa matalampaa keskimääräistä sähkön hintaa tai sähkön myyntiä muun kuin markkinahinnan perusteella. Esitettyjen muutosten jälkeen veroa voitaisiin kuitenkin väliaikaisena toimenpiteenä pitää paremman ratkaisun puutteessa hyväksyttävänä.

Lisätietoja

Lakiehdotus on Taaleri Energian sijoittajille hyvin merkittävä. Olemme käytettävissä hallituksen esityksen jatkovalmistelussa.

Rintala Kai
Taaleri Energia Oy